

*Με την παράκληση να δημοσιευθεί

Αθήνα, 15/07/2026

Δελτίο Τύπου

Greek Space Tech Forum 2026

Η Ελλάδα σε τροχιά: Τα στρατηγικά πλεονεκτήματα που παρέχει στη χώρα η δραστηριοποίηση στο Διάστημα

Η «επόμενη μέρα» για την ελληνική πραγματικότητα, όπως διαμορφώνεται με την ενισχυμένη παρουσία της χώρας μας στο Διάστημα, βρέθηκε στο επίκεντρο του **Greek Space Tech Forum 2026 - #gstf26**, που πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία και μαζική συμμετοχή. Το Forum συγκέντρωσε στελέχη του **Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος** (ESA), του **Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας** (EDA), της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής** (DG DEFIS, EUSPA), καθώς και υψηλόβαθμους εκπροσώπους της ελληνικής κυβέρνησης, της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας, της βιομηχανίας, των startups και του ευρύτερου ελληνικού και ευρωπαϊκού διαστημικού οικοσυστήματος, που ανέλυσαν τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη της ελληνικής παρουσίας στο Διάστημα.

Το **#gstf26** πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια μιας χρονιάς-ορόσημο, καθώς η Ελλάδα υλοποιεί το **Εθνικό Πρόγραμμα Μικροδορυφόρων** με την εκτόξευση 24 δορυφόρων, ενώ παράλληλα συμπληρώνονται **20 χρόνια συμμετοχής της χώρας στην ESA** και **5 χρόνια λειτουργίας του ESA BIC Greece,** και ενώ προσφάτως ανακοινώθηκε η συνέχιση του **Ελληνικού Διαστημικού Προγράμματος για την περίοδο 2026-2031** με προϋπολογισμό 350 εκατ. ευρώ.

Το **Greek Space Tech Forum 2026,** που πραγματοποιήθηκε, την Τρίτη 7 και την Τετάρτη 8 Ιουλίου 2026, συνδιοργανώνεται από την **ethosEVENTS**, την **Ένωση Ελληνικών Βιομηχανιών Διαστημικής Τεχνολογίας & Εφαρμογών (ΕΒΙΔΙΤΕ)**, το **Ελληνικό Cluster Διαστημικών Τεχνολογιών & Εφαρμογών (si-Cluster),** που συντονίζει το **Corallia**, τη **Θερμοκοιτίδα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού**

ethosEVENTS
64 Lysikratous St | GR 17674, Kallithea, Athens
T: (+30) 210 998 4950,
E: info@ethosmedia.eu, **W**: ethosevents.eu
GECR (GEMI) No: 044774007000

Διαστήματος στην Ελλάδα (ESA BIC Greece), υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Ελληνικού Κέντρου Διαστήματος (ΕΛΚΕΔ).

Η συμμετοχή στην εκδήλωση ήταν εφικτή με φυσική παρουσία στο **Ωδείο Αθηνών** και online μέσα από το **LiveOn Expo Complex**, το καινοτόμο 3D εκθεσιακό και συνεδριακό κέντρο της **LiveOn**, της **ψηφιακής πλατφόρμας Επιχειρηματικής Επικοινωνίας και Εκδηλώσεων**.

Το Greek Space Tech Forum αποτελεί τη σημαντικότερη συνάντηση για τις διαστημικές τεχνολογίες και εφαρμογές στην Ελλάδα και μια μοναδική ευκαιρία για τους συμμετέχοντες να γνωρίσουν από κοντά τις εξελίξεις στον κλάδο, να δικτυωθούν με κορυφαίους οργανισμούς, εταιρείες και ερευνητικά ιδρύματα και να έρθουν σε επαφή με το μέλλον της διαστημικής οικονομίας.

Το πρόγραμμα του Forum κάλυψε τις σημαντικότερες εξελίξεις στον τομέα του Διαστήματος, όπως οι νέες επιχειρησιακές διαστημικές δυνατότητες της χώρας, οι εφαρμογές Παρατήρησης της Γης και Τεχνητής Νοημοσύνης, η άμυνα και η στρατηγική αυτονομία, η πολιτική προστασία, η ναυτιλία, το περιβάλλον, η γεωργία, η χρηματοδότηση της διαστημικής οικονομίας, οι space startups, η έρευνα, οι διεθνείς συνεργασίες και οι ευκαιρίες για τη νέα γενιά επιστημόνων.

Τις εργασίες του Forum άνοιξε ο κ. **Αθανάσιος Πότσης, Chairman, Hellenic Association of Space Industry**, οποίος στάθηκε στην προσπάθεια συνεργασίας της βιομηχανίας με τα πανεπιστήμια. «Αυτό που προσπαθούμε είναι να φτιάξουμε βιομηχανική ισχύ για τη χώρα, καθώς αποτελεί ένα στρατηγικό κεφάλαιο. Η βιομηχανική ισχύς ξεχωρίζει τις χώρες σε αγοραστές και συνεργάτες. Επιλέξαμε να είμαστε συνεργάτες, αλλά για να λειτουργήσεις έτσι θα πρέπει να παράγεις προϊόντα. Για να φτιάξεις ένα προϊόν στο Διάστημα, ειδικά σε μια χώρα χωρίς παράδοση, πρέπει να αποδείξεις ότι είσαι ικανός να παράγεις τεχνολογία, και αυτό μας το έμαθε η ESA. Ξοδέψαμε χρήματα, μάθαμε να δημιουργούμε προϊόντα με τον δύσκολο τρόπο. Το καταφέραμε!», τόνισε ο κ. Πότσης. Και συμπλήρωσε: «Η ελληνική ωριμότητα του οικοσυστήματος έβαλε τις βάσεις για το εθνικό πρόγραμμα μικροδορυφόρων. Η επιτυχία αυτή δημιούργησε την απόφαση της κυβέρνησης να πάμε στο επόμενο πρόγραμμα. Το πιο σημαντικό είναι η διαστημική βιομηχανία να διαχέει συστήματα, καινοτομία σε διαφορετικούς τομείς». Τόνισε, τέλος, ότι «το Διάστημα είναι άμυνα και η άμυνα είναι Διάστημα».

Χαιρετισμό απηύθυνε ο κ. **Jorge-A. Sanchez-P., Chairman, si-Cluster & Director, ESA BIC Greece, Corallia,** αναφέροντας: «Η Ελλάδα δεν συζητά πλέον θεωρητικά για το αν μπορεί να έχει ρόλο στο Διάστημα. Η Ελλάδα έχει μπει ήδη σε τροχιά. Το

ερώτημα, πλέον, είναι πώς θα μετατρέψουμε αυτήν την τροχιά σε διαρκή στρατηγική επίδραση. Για την οικονομία, την ασφάλεια, την πολιτική προστασία, το περιβάλλον, την ναυτιλία, τη γεωργία, την τεχνολογική αυτονομία και, τελικά, για τον πολίτη, για τον οποίον δουλεύουμε όλοι. Πέρυσι, μιλούσαμε για μια Ελλάδα που επιταχύνει. Φέτος, μιλάμε για μια Ελλάδα που αποδεικνύει. Με τις πρόσφατες εκτοξεύσεις, από πέρσι 18 δορυφόρων, ένας ακόμα σήμερα το πρωί και με άλλους 6 να ακολουθούν, δεν μιλάμε πια για ένα μεμονωμένο επίτευγμα, μιλάμε για μια νέα τάξη μεγέθους, μια συσσώρευση τεχνογνωσίας, επιχειρησιακή εμπειρία. Παράλληλα, η πρόσφατη ανακοίνωση του νέου προγράμματος HELLAS-SPACE 2.0 δίνει το μήνυμα ότι η χώρα δεν βλέπει το Διάστημα ως αποσπασματική δράση, το βλέπει ως εθνική στρατηγική επιλογή και ως συνέχεια. Για την Ελλάδα η πρόκληση της "επόμενης μέρας" είναι για μένα ξεκάθαρη, να συνεχίσουμε με συνέπεια, να αυξήσουμε τη συμμετοχή μας στα ευρωπαϊκά προγράμματα, να αξιοποιήσουμε στο έπακρο το νέο εθνικό πρόγραμμα 2.0, να δώσουμε στις εταιρείες μας περισσότερες ευκαιρίες. Να συνδέσουμε πιο συστηματικά τα startups και SMEs με διεθνούς πελάτες, επενδυτές και βιομηχανικούς εταίρους».

Ο **υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κ. Δημήτρης Παπαστεργίου**, χαιρέτισε την εκδήλωση, αναφέροντας, μεταξύ άλλων: «Το Διάστημα έχει φτάσει να γεμίζει αμφιθέατρα, όπως σήμερα. Σήμερα, έγινε η εκτόξευση του 18ου μικροδορυφόρου. Το 2023, βρήκαμε ένα πρόγραμμα που έπρεπε να τροποποιήσουμε, και καταφέραμε να το φέρουμε εις πέρας. Η χώρα έχει τη δική της δύναμη στο Διάστημα. Αρχίζουμε και δίνουμε λύσεις για μηχανικά προβλήματα, απαντάμε σε υπαρκτά προβλήματα και δίνουμε λύσεις όπως στην πολιτική προστασία. Συμμετέχουμε, πλέον, σε σμήνη μικροδορυφόρων. Έχουμε κτηματολόγιο, διαλειτουργικότητα, εικόνα από δορυφόρους. Η Ελλάδα δεν παρακολουθεί τις εξελίξεις, συμμετέχει σε αυτές».

Θεσμικό χαιρετισμό απηύθυνε **ο γενικός γραμματέας της Νέας Δημοκρατίας, κ. Κωνσταντίνος Κυρανάκης**, τονίζοντας, μεταξύ άλλων: «Βρισκόμενος εδώ, σήμερα, αισθάνομαι μια νοσταλγία, γιατί πέρασα έναν χρόνο στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ασχολούμενος με το πρόγραμμα για το Διάστημα. Είμαι πολύ υπερήφανος που όλοι μαζί καταφέραμε να έχουμε αισίως 18 δορυφόρους σε τροχιά, να έχουμε τεχνογνωσία και να έχουμε ένα οικοσύστημα που συνεχώς μεγαλώνει. Πρόκειται για έναν δυναμικό κλάδο της οικονομίας. Όλοι κατανοούμε πόσο σημαντικό κεφάλαιο έχει αποκτήσει η Ελλάδα, όπως το firewatch».

Θεσμικό χαιρετισμό απηύθυνε η κ. **Simonetta Cheli, Director of EO Programmes, ESA**. «Η συνεισφορά της Ελλάδας στην πρόσφατη Σύνοδο του Συμβουλίου Υπουργών της ESA υπήρξε πραγματικά ιστορική. Έχουν πλέον τεθεί τα θεμέλια για ένα συναρπαστικό μέλλον, γεμάτο ευκαιρίες για το σύνολο του ελληνικού διαστημικού τομέα. Η Διεύθυνση Προγραμμάτων Παρατήρησης της Γης της ESA είναι ιδιαίτερα

υπερήφανη που στηρίζει το ελληνικό εθνικό πρόγραμμα, το οποίο εξελίσσεται εξαιρετικά καλά –θα έλεγα μάλιστα υποδειγματικά–, με απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα. Μαζί έχουμε επίσης υλοποιήσει δύο επίγειους σταθμούς κεραιών στην Ελλάδα, δύο ανεξάρτητες εγκαταστάσεις συναρμολόγησης, ολοκλήρωσης και δοκιμών (AIT) για οπτικούς και δορυφόρους ραντάρ, καθώς και έναν καθαρό θάλαμο και μια εγκατάσταση δοκιμών θερμικού κενού για μικροδορυφόρους CubeSat. Τα κοινά μας επιτεύγματα αποδεικνύουν ότι η ευρωπαϊκή συνεργασία μπορεί να μετατρέψει την καινοτομία σε επιχειρησιακή ικανότητα», ανέφερε, μεταξύ άλλων.

Keynote speaker στο **Session I, "Greece in Orbit: Operational Space Services & Capabilities", ήταν ο κ. Dominique Gillieron, Head of Earth Observation Projects Department**, **ESA**, ο οποίος, μεταξύ άλλων, είπε: «Είμαι "άνθρωπος του Διαστήματος" εδώ και 30 χρόνια, και τα τελευταία 20 χρόνια υλοποιώ έργα στο πλαίσιο διαστημικών προγραμμάτων. Αυτή τη στιγμή, έχω την ευθύνη 28 έργων και το ελληνικό εθνικό πρόγραμμα είναι ένα από αυτά. Πιθανότατα, όμως, είναι εκείνο που προχωρά με τον ταχύτερο ρυθμό υλοποίησης και διακρίνεται περισσότερο για την αφοσίωση και την αποφασιστικότητα στην επίτευξη των οροσήμων του». Στη συνέχεια της ομιλίας του, ανέλυσε τα τέσσερα βασικά στοιχεία που καθορίζουν την επιτυχία κάθε εθνικού προγράμματος: Το πρώτο είναι ότι το πρόγραμμα πρέπει να είναι αρκετά φιλόδοξο. Το δεύτερο είναι ότι πρέπει να δημιουργηθεί μια συνεκτική σύνδεση μεταξύ της αλυσίδας αξίας (upstream και downstream). Το τρίτο στοιχείο είναι να υπάρχει ένα ρεαλιστικό σχέδιο υλοποίησης και το τελευταίο στοιχείο είναι η μακροπρόθεσμη δέσμευση.

Ένα ενδιαφέρον πάνελ φιλοξενήθηκε στο **Greek Space Tech Forum 2026** στο **Session I, "Greece in Orbit: Operational Space Services & Capabilities"**, με συντονιστή τον κ. **Στέλιο Μπολλάνο, CEO, Planetek Hellas**.

Στο πλαίσιό του, ο κ. **Dominique Gillieron**, **Head of Earth Observation Projects Department, ESA**, ανέφερε: «Αν έπρεπε να επικεντρωθώ στα σημαντικότερα διδάγματα, θα ανέφερα τα εξής: Πρώτα απ' όλα, πρέπει να αφιερώσουμε τον απαραίτητο χρόνο –και αυτό ακριβώς είναι το στάδιο στο οποίο εισερχόμαστε τώρα, μαζί με την ελληνική αντιπροσωπεία– ώστε να διασφαλίσουμε ότι τα ερωτήματα και οι απαιτήσεις που θέτουμε προς τη βιομηχανία είναι ρεαλιστικά και εύλογα. Το δεύτερο δίδαγμα είναι ότι πρέπει, από την πρώτη κιόλας στιγμή, να θεσπίσουμε ένα ισχυρό μοντέλο διακυβέρνησης, ώστε να μπορούμε να λαμβάνουμε γρήγορες αποφάσεις. Το τρίτο είναι να εφαρμόσουμε, από κοινού με τη βιομηχανία, την ίδια προσέγγιση ευελιξίας. Αυτά τα τρία βασικά διδάγματα αποτελούν, κατά τη γνώμη μου, τη συνταγή της επιτυχίας».

Η κ. **Μαρία Καλαμά, Managing Director, Open Cosmos Aegean**, ανέφερε από την πλευρά της: «Η σημερινή εκτόξευση ολοκληρώθηκε με επιτυχία και καταφέραμε να επικοινωνήσουμε με τον δορυφόρο, οπότε όλα πήγαν καλά. Ο δορυφόρος είναι στην πραγματικότητα ο πιο προηγμένος δορυφόρος που έχει εκτοξεύσει μέχρι σήμερα ο όμιλος της Open Kosmos. Είμαστε, λοιπόν, πολύ περήφανοι εδώ, στην Ελλάδα, γιατί κατασκευάσαμε πραγματικά έναν δορυφόρο με υπομετρική ανάλυση, με προηγμένες δυνατότητες τεχνητής νοημοσύνης, με διαδορυφορικές συνδέσεις». Σημείωσε ακόμη ότι: «Η πρόκληση που αντιμετωπίζουμε όλοι στην Ευρώπη, αυτή τη στιγμή, είναι η εξασφάλιση εκτοξεύσεων. Αυτή τη στιγμή, αντιμετωπίζουμε μεγάλη έλλειψη διαθέσιμων εκτοξευτών στην Ευρώπη».

Ο κ. **Βασίλης Χαλουλάκος, CEO, ICEYE Greece,** δήλωσε: «Συνδυάσαμε την προσέγγιση του New Space με εκείνη του παραδοσιακού διαστημικού τομέα (Old Space). Ωστόσο, θα έλεγα ότι η μεγαλύτερη πρόκληση ήταν η ανάγκη να κάνουμε δύο πράγματα ταυτόχρονα. Από τη μία, έπρεπε να διασφαλίσουμε την επιτυχή υλοποίηση και παράδοση του έργου. Από την άλλη, έπρεπε παράλληλα να επενδύσουμε στην Ελλάδα, ώστε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για τη μελλοντική μας επιτυχία. Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτή η ικανότητα να διαχειρίζεσαι αποτελεσματικά δύο απαιτητικά αντικείμενα ταυτόχρονα ήταν η μεγαλύτερη πρόκληση».

Ο κ. **Ιωάννης Λαντούρης, Managing Director, OroraTech Greece,** επεσήμανε: «Για μια εταιρεία του δικού μας μεγέθους, που βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης, η παράδοση τεσσάρων δορυφόρων μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ήταν κάτι που κάναμε για πρώτη φορά. Είμαστε πολύ περήφανοι γι' αυτό. Το ολοκληρώσαμε στην ώρα του, εντός προϋπολογισμού και, το σημαντικότερο, όλα λειτουργούν όπως πρέπει. Ήδη έχουμε αρχίσει να λαμβάνουμε δεδομένα από τους δορυφόρους, τα οποία αυτή τη στιγμή διαθέτουμε σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση». Επιπλέον, τόνισε: «Θα ήθελα να αναφερθώ στη θετική στάση της ελληνικής κυβέρνησης. Για εμένα, που έζησα 17 χρόνια στο εξωτερικό και επέστρεψα στην Ελλάδα, ήταν κάτι που, ειλικρινά, δεν περίμενα. Συνάντησα ανθρώπους με ανοιχτό μυαλό, πρόθυμους να υιοθετήσουν νέες ιδέες, να τις φέρουν στη χώρα και, κυρίως, να τις εφαρμόσουν στην πράξη, σε μια ιδιαίτερα απαιτητική περίοδο για εμάς».

Στη συνέχεια, στην ομιλία του, ο κ. **Δημήτρης Μπλιζιώτης, Scientific Officer, Hellenic Space Center**, αναφέρθηκε στην παρουσίασή του στις τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα παρατήρησης γης και στο σχετικό πρόγραμμα που σήμερα περιλαμβάνει 7 οπτικούς μικροδορυφόρους, 4 θερμικούς και 2 SAR. Όπως ανέφερε, οι θερμικοί και οι SAR έχουν ολοκληρώσει τις εκτοξεύσεις τους και βρίσκονται σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία, ενώ η εκτόξευση των υπόλοιπων θα ολοκληρωθεί μέσα στο φθινόπωρο. Όπως είπε, ο στόχος ήταν να ενισχυθεί η εθνική παραγωγή και να μην

είμαστε απλώς αγοραστές. Αναφέρθηκε επίσης στις υλικοτεχνικές υποδομές εδάφους που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του προγράμματος.

Στην ομιλία του, ο κ. **Δημήτριος Χριστόπουλος, Scientific Officer, Hellenic Space Center**, παρουσίασε τη δραστηριότητα του Ελληνικού Κέντρου Διαστήματος, που αφορά υπηρεσίες και εφαρμογές για ασφαλείς δορυφορικές επικοινωνίες. Μίλησε για τους στρατηγικούς πυλώνες και τον οδικό χάρτη των εν λόγω επικοινωνιών, καθώς και για την εξέλιξη των αναγκών στην άμυνα, την πολιτική προστασία και άλλους τομείς. Αναφέρθηκε ακόμη σε τρέχουσες πρωτοβουλίες, όπως η αναβάθμιση 3 αστεροσκοπείων, η εκτόξευση 11 κυβοδορυφόρων, και η συμμετοχή της Ελλάδας στο πρόγραμμα GOVSATCOM. Το ζητούμενο, κατέληξε, είναι «πώς μπορεί να μετατραπεί η ελληνική τεχνολογία σε επιχειρησιακές υπηρεσίες».

Στην ομιλία του, ο κ. **Frederic Rouesnel, National RRF and Quantum Project Manager, ESA**, αναφέρθηκε στο Εθνικό Πρόγραμμα Μικροδορυφόρων της Ελλάδας και στη χρησιμότητά του για διάφορους τομείς, όπως οι επικοινωνίες, η παρατήρηση της Γης και του διαστήματος, το IoT κ.ά. Αυτή η επένδυση, εξήγησε, μετατρέπεται σε υπηρεσίες που υποστηρίζουν άμεσα την ασφάλεια, την ανθεκτικότητα, την περιβαλλοντική προστασία και την οικονομική ανάπτυξη στη χώρα μας, ενώ σε κάθε αποστολή δοκιμάζεται τουλάχιστον μία βασική ελληνική τεχνολογία. Πρόκειται, κατέληξε εμφατικά, για ένα «απόλυτο success story στην παγκόσμια οικονομική αλυσίδα».

Ο κ. **Omar Qaise, CEO, OQ Technology,** στην ομιλία του, εξήρε τη σημασία της διαστημικής κυριαρχίας για την Ευρώπη και την Ελλάδα. Τόνισε δε ότι η εξάρτηση σε μεγάλο βαθμό από μη ευρωπαϊκές υποδομές δορυφορικής επικοινωνίας χαμηλής τροχιάς (LEO) συνιστά στρατηγική ευπάθεια, όπως απέδειξε και ο πόλεμος στην Ουκρανία, καθώς τέτοιες υποδομές είναι κρίσιμες για IoT, smartphones, συστήματα ειδοποίησης και δεδομένα. Η Ελλάδα, πρόσθεσε, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένη, ωστόσο η OQ Technology, με την εκτόξευση των ελληνικών δορυφόρων ERMIS-1 και ERMIS-2, έκανε τη δυνατότητα διαστημικής κυριαρχίας πραγματικότητα.

Στο πρώτο πάνελ του **Session II**, **"Greece in Orbit: Emerging Space Services & Capabilities"**, με συντονιστή τον **κ. Δημήτρη Μπληζιώτη**, Scientific Officer, Hellenic Space Center, ο κ. **Μπολλάνο**ς, **CEO, Planetek Hellas,** μίλησε για τον δορυφόρο OptiSat, που έχει στόχο να προσφέρει ασφαλή επικοινωνία μεταξύ Διαστήματος και εδάφους μέσω τερματικών λέιζερ, και εξήρε τη σημασία αυτής της δυνατότητας για την πολιτική προστασία, την ασφάλεια και την άμυνα. Ως προς τις επενδύσεις, πρόσθεσε ότι η διαστημική βιομηχανία πρέπει να βρει την ισορροπία

μεταξύ κρατικής στήριξης και ανταγωνιστικότητας στην ευρύτερη αγορά. Ο κ. **Qaise, CEO, OQ Technology,** αναφέρθηκε σε τέσσερις τύπους επικοινωνίας, τους οποίους θα αφορούν οι μελλοντικές δορυφορικές υπηρεσίες. Καταρχάς, στην επικοινωνία στενής ζώνης για συσκευές σε τομείς όπως η γεωργία, τα logistics, η ναυτιλία, οι έξυπνες πόλεις, η διακυβέρνηση και η άμυνα, τονίζοντας την ανάγκη για χαμηλή ισχύ, χαμηλό κόστος και τυποποιημένη συνδεσιμότητα με χρήση υφιστάμενων συσκευών. Σημείωσε επίσης ότι η ευρωπαϊκή διαστημική βιομηχανία υστερεί στις ιδιωτικές επενδύσεις σε σχέση με την αμερικανική και θα πρέπει να σημειώσει πρόοδο και σε αυτόν τον τομέα.

Ο κ. **Λάππας, Professor, National and Kapodistrian University of Athens,** τόνισε ότι οι υπηρεσίες ήταν κεντρικό στοιχείο στον σχεδιασμό του αστερισμού ERMIS, ο οποίος συνδυάζει επικοινωνία και πλατφόρμες παρατήρησης της Γης. Μεταξύ αυτών, περιλαμβάνεται η υπερφασματική απεικόνιση, που προσφέρει μοναδικά δεδομένα για την Ελλάδα και την Ευρώπη, ενώ επενδύσεις έχουν γίνει επίσης σε data centers και ερμηνεία εικόνων, σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή κοινότητα και τη βιομηχανία. Η συμμετοχή του πανεπιστημίου στην κατασκευή 14 από τους 24 δορυφόρους, πρόσθεσε, αποδεικνύει ότι οι υπηρεσίες ήταν ο ακρογωνιαίος λίθος στις προτάσεις και στη μηχανική του.

Ο κ. **Lokas, Head of the Hellenic Earth Observation SmallSats Program, ESA,** επεσήμανε ότι η ζήτηση για δορυφόρους βασίστηκε στις ανάγκες των χρηστών και ότι με εκκίνηση 5 βασικές θεματικές έχουν πλέον διαμορφωθεί 17 υποϋπηρεσίες και 73 διαδικασίες, τις οποίες και περιέγραψε συνοπτικά. Ακολούθως, περιέγραψε ένα πολύπλοκο τοπίο επενδύσεων, με πολλά ενδιαφερόμενα μέρη, υπογραμμίζοντας, μεταξύ άλλων, την ανάγκη για RnD και anchor tenants.

Ολοκληρώνοντας τη συζήτηση, ο κ. **Μπληζιώτης, Scientific Officer, Hellenic Space Center,** περιέγραψε ως στόχο της επόμενης πενταετίας ένα εμπορικό πρόγραμμα που θα αποφέρει περισσότερη αυτάρκεια στην ελληνική διαστημική βιομηχανία.

Στο δεύτερο πάνελ του **Session II, "Greece in Orbit: Emerging Space Services & Capabilities",** υπό τον συντονισμό του κ. **Δημήτρη Χριστόπουλου**, Scientific Officer, Hellenic Space Center, η κα. **Γιορδαμλή, Corporate Affairs, Prisma Electronics,** αναφέρθηκε στην αποστολή MICE-1 για την ασφαλή μεταφορά δεδομένων IoT στη θάλασσα και στην πολύτιμη υποστήριξη που έλαβε από την ESA. Για την Prisma, πρόσθεσε, αυτό αποτέλεσε μια πρώτη πιστοποίηση, με σκοπό στο εξής να εμβαθύνει περισσότερο στις υπηρεσιακές ανάγκες της χώρας.

Ο κ. **Λιβανός, CEO, Emtech Space,** μίλησε για την αποστολή «Ελληνική Διαστημική Αυγή», που έχει δύο πτυχές: παρατήρηση Γης και επικοινωνίες λέιζερ. Η εταιρεία του, πρόσθεσε, συμμετέχει σε μια μεγάλη κοινοπραξία, θέλοντας, μεταξύ άλλων, να αποδείξει ότι οι Έλληνες μπορούν να συνεργαστούν σε μια δύσκολη αποστολή.

Ο κ. **Χατζόπουλος, Professor, Aristotle University of Thessaloniki,** μίλησε για την αποστολή PeakSat για οπτικές επικοινωνίες λέιζερ, σε συνεργασία με την Prisma και την ESA. Χαρακτήρισε επιτυχημένη την προσπάθεια του υπουργείου, καθώς έχει φέρει κοντά τη βιομηχανία, τα πανεπιστήμια και το ελληνικό διαστημικό οικοσύστημα, ενώ εξήρε τη σημασία του νέου Εθνικού Διαστημικού Προγράμματος για τη συνέχιση των δράσεων και την ανάσχεση του brain drain.

Ο κ. **Rouesnel, National RRF and Quantum Project Manager, ESA,** είπε ότι βασικό κίνητρο της διαστημικής ανάπτυξης είναι η δημιουργία ουσίας, η οποία περιλαμβάνει έσοδα, τεχνογνωσία και νέες δεξιότητες. Στόχος των προγραμμάτων της ESA, πέρα από την κατασκευή δορυφόρων, είναι να ενισχύσουν τις δυνατότητες σχεδιασμού προμήθειας και λειτουργίας τους, και να τις διατηρήσουν μελλοντικά.

Στην ομιλία του, ο κ. **Εμμανουήλ Ράμμος, President, Hellenic Space Center,** παρουσίασε την πορεία της Ελλάδας στο Διάστημα και τη συνεργασία της με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ESA). Όπως είπε, η σχέση της Ελλάδας με το Διάστημα ξεκίνησε πριν από την ένταξη στην ESA, το 2005, με την κατασκευή του πρώτου δορυφορικού σταθμού, το 1970, και τη συμμετοχή σε διεθνείς τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς. Οι επαφές με την ESA ξεκίνησαν το 1990, οδηγώντας στην υπογραφή πρωτοκόλλου συνεργασίας το 2001 και, τελικά, στην πλήρη ένταξη της Ελλάδας ως 16ου μέλους, το 2005. Έκτοτε, η ελληνική βιομηχανία και οι επιστήμονες άρχισαν να συμμετέχουν ενεργά σε προγράμματα της ESA, αναπτύσσοντας τεχνογνωσία και προϊόντα, όπως το δορυφορικό ίντερνετ. Στα ορόσημα ο κ. Ράμμος συμπεριέλαβε την εκτόξευση του πρώτου ελληνικού δορυφόρου, το 2003, την ίδρυση του ΕΛΚΕΔ, το 2019, την επικείμενη αποστολή του πρώτου Έλληνα αστροναύτη και την πρόσφατη χρηματοδότηση ύψους 200 εκατ. ευρώ για την ανάπτυξη του διαστημικού οικοσυστήματος.

Στην ομιλία του ο **Αθανάσιος Πότσης, Chairman, Hellenic Association of Space Industry**, ανέδειξε τον ρόλο της ESA στην ανάπτυξη της ελληνικής διαστημικής βιομηχανίας. Η συμμετοχή της Ελλάδας στην ESA, όπως τόνισε αρχικά, οφείλεται στην προνοητική, προ εικοσαετίας απόφαση κάποιων ακαδημαϊκών, και όχι της βιομηχανίας. Χρειάστηκαν 5 χρόνια προσαρμογής για να οργανωθεί το οικοσύστημα, ενώ η υποχρέωση κατασκευής σημαντικών προϊόντων έφερε δυναμική ανάπτυξη –σε αντίθεση με άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα. Η ESA εκπαίδευσε την ελληνική

βιομηχανία και παρείχε ανεκτίμητη τεχνογνωσία, πρόσθεσε ο κ. Πότσης. Παρά τις δυσκολίες, όπως η κρίση ή το γεγονός ότι η αρμοδιότητα ανήκε στο Υπουργείο Παιδείας, αναπτύχθηκαν και συντηρήθηκαν υποδομές και σχέσεις με μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρείες. Η ικανότητα της ελληνικής διαστημικής βιομηχανίας να απορροφά πλήρως την επένδυση και το υψηλό ROI (8-10 ευρώ για κάθε ευρώ) αποτέλεσαν σημαντικό επιχείρημα για την αύξηση της συμμετοχής στην ESA, ενώ η εμπιστοσύνη που χτίστηκε και η υποστήριξη από Έλληνες της διασποράς άνοιξαν πόρτες εκτός συνόρων. Με αυξημένο πλέον προϋπολογισμό, κατέληξε ο κ. Πότσης, η Ελλάδα έχει το trademark "Space Technology Made in Greece", δυνατότητα κατασκευής διαστημικού υλικού και εθνικό σύστημα διαστημικής επιτήρησης.

Στο **Panel IV**, με συντονιστή τον κ**. Αθανάσιο Πότση, Chairman, Hellenic Association of Space Industry**, ο κ. **Εμμανουήλ Ράμμος,** President, Hellenic Space Center, ανέφερε ότι αυτό που πρωτίστως χρειάζεται για την ανάπτυξη της διαστημικής βιομηχανίας είναι η χρηματοδότηση. «Πέρα από τον διπλασιασμό της συμμετοχής μας στα προαιρετικά προγράμματα της ESA, υπάρχει η συμμετοχή στο πρώτο πρόγραμμα μικροδορυφόρων, και τώρα έρχεται και το δεύτερο. Είναι πολύ σημαντικό να προετοιμαστούμε σωστά γι' αυτό το πρόγραμμα, που είναι μεγαλύτερο από το πρώτο, ώστε να το εκτελέσουμε σωστά. Επίσης, να προετοιμαστούμε για την "επόμενη μέρα", για να δούμε πώς θα αξιοποιήσουμε αυτήν την υποδομή που θα αποκτήσουμε στο διάστημα».

Η κα. **Χριστίνα Γιαννόπαπα, Head of the Office of the Executive Director, EUSPA,** είπε ότι το Διάστημα είναι ένα ομαδικό «σπορ», στο οποίο μπορούν να συνεργαστούν πολλοί φορείς. «Ξεκινώντας από τις τηλεπικοινωνίες, η Ελλάδα είναι ένας από τους παρόχους της ΕΕ μέσω της HellasSat. Φιλοξενούμε υποδομές επίγειες στον τομέα της πλοήγησης και της παρακολούθησης της Γης. Το Space Surveillance & Tracking είναι ένα πρόγραμμα που η Ελλάδα είναι μέσα σε όλες αυτές τις υπηρεσίες», ανέφερε μεταξύ άλλων.

Ο κ**. Ιωάννης Δαγκλής, Professor, National and Kapodistrian University of Athens,** αναφέρθηκε στην εκπαίδευση, την οποία θεωρεί κεφαλαιώδους σημασίας, γιατί αυτή είναι η βάση για την καινοτομία μιας χώρας. «Η επένδυση στην εκπαίδευση δημιουργεί το ανθρώπινο κεφάλαιο –που χωρίς αυτό, δεν γίνεται τίποτα. Αν δεν φροντίσουμε να υπάρξει μια διάδοχη κατάσταση, όλα αυτά θα πάνε χαμένα. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι θα υπάρχουν καταρτισμένοι άνθρωποι που θα συνεχίσουν, για να υπάρχει ένα πολλαπλασιαστικό όφελος από τη συμμετοχή μας σε αυτά τα προγράμματα», τόνισε.

Η κα. **Μπέττυ Χαραλαμποπούλου, CEO, Geosystems Hellas & EARSC Director,** ανέφερε ότι το τρέχον πρόγραμμα και ο διπλασιασμός του ποσού συμμετοχής ανοίγει μεγάλες ευκαιρίες για τις βιομηχανίες και τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. «Πρέπει να διασφαλίσουμε τις συνεργασίες των εγχώριων βιομηχανιών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με αντίστοιχα ευρωπαϊκά» τόνισε. Και συμπλήρωσε: «Θέλω, ενδεικτικά, να αναφέρω ότι στις τελευταίες εκλογές του EARSC ήρθα δεύτερη στην ψηφοφορία, γεγονός που θεωρώ ότι αντικατοπτρίζει τη γενικότερη εικόνα που έχει αυτή τη στιγμή η χώρα προς τα έξω». Τέλος, είπε ότι «επειδή το Space συνδυάζεται και με άλλες δραστηριότητες, όπως η ναυτιλία, θεωρώ ότι τα επόμενα βήματα θα πρέπει να μας πάνε προς τα εκεί».

Στη ριζική μετατόπιση του εθνικού αφηγήματος για το Διάστημα και τη μετάβαση της χώρας από έναν παθητικό καταναλωτή υπηρεσιών σε έναν ενεργό, διεθνώς ανταγωνιστικό παραγωγό τεχνολογίας αιχμής, αναφέρθηκε **ο Υφυπουργός Ανάπτυξης, Αρμόδιος για θέματα Έρευνας και Καινοτομίας, κ. Σταύρος Καλαφάτης,** κατά την κεντρική του ομιλία: «Η φετινή διοργάνωση συμπίπτει με μια ιστορική σύγκλιση οροσήμων, όπως η συμπλήρωση 20 ετών εθνικής συμμετοχής στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ESA) –με τον πρόσφατο διπλασιασμό της εθνικής μας συνεισφοράς– και τα 5 χρόνια επιτυχούς λειτουργίας του επιχειρηματικού επωαστήρα ESA BIC Greece, ο οποίος τελεί υπό τη διαχείριση του Corallia (μονάδας του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά» που εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης)». Ο υφυπουργός παρουσίασε τα εντυπωσιακά επίσημα στοιχεία του ESA BIC Greece, το οποίο έχει στηρίξει συνολικά 32 startups (εκ των οποίων 7 πανεπιστημιακά spin-offs και 3 επαναπατρισμένες ομάδες). Επιπλέον, εξήρε το μοναδικό ποσοστό βιωσιμότητας του οικοσυστήματος, καθώς 24 από τις 25 εταιρείες που αξιολογήθηκαν παραμένουν πλήρως ενεργές, έχοντας ήδη σημειώσει 5,3 εκατ. ευρώ σε έσοδα, 2,7 εκατ. ευρώ σε πρόσθετη δημόσια χρηματοδότηση και 90 μόνιμες θέσεις εργασίας. Παράλληλα, αναφέρθηκε και στη νέα τετραετή επέκταση του επωαστή, με αυξημένη ενίσχυση 80.000 ευρώ ανά startup και ορόσημο την πρώτη πρόσκληση, τον Οκτώβριο του 2026: «Η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη έχει θέσει την καινοτομία στο επίκεντρο του νέου παραγωγικού μοντέλου. Με την Εθνική Στρατηγική 2035 και τη χρηματοδοτική κλιμάκωση στο πρόγραμμα "HELLAS-SPACE 2.0", ύψους 350 εκατ. ευρώ, εγγυόμαστε την επιχειρησιακή συνέχεια, επενδύοντας στην εθνική μας κυριαρχία και αυτονομία», κατέληξε ο κ. Καλαφάτης.

Ο κ. **Nick Appleyard, Head of Applications and Solutions Department, European Space Agency (ESA)**, ανέφερε στην παρουσίασή του ότι ο ESA διαθέτει σήμερα 40 θερμοκοιτίδες νεοφυών επιχειρήσεων, που υποστηρίζουν περισσότερες από 2.300 startups, γεγονός που αντιστοιχεί σε 300 περίπου νέες startups ανά έτος.

Ιδιαίτερη μνεία έκανε στην απόφαση δημιουργίας της ελληνικής θερμοκοιτίδας πριν από πέντε χρόνια και στα θεαματικά αποτελέσματα που έχει ήδη πετύχει η λειτουργία της, ενώ επεσήμανε το ευρύ φάσμα υπηρεσιών και τεχνογνωσίας που καλύπτουν οι εταιρείες που συμμετέχουν. Όπως ανέφερε το σύστημα BIC του ESA, δημιουργεί αξία για την οικονομία, υπολογίζοντας ενδεικτικά άνω του 1,25 δισ. ευρώ σε ιδιωτικές επενδύσεις το διάστημα 2020-2023 και 232 εκατ. ευρώ έσοδα το 2023 με περισσότερες από 5.000 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης κατά το συγκεκριμένο έτος.

Ο κ. **Jorge-A. Sanchez-P.**, **Director, ESA BIC Greece, Corallia,** ανέφερε ότι «το ESA BIC Greece δεν αποτελεί πλέον μόνο ένα πρόγραμμα επώασης, αλλά έναν βασικό μηχανισμό μέσα από τον οποίο η Ελλάδα χτίζει τη νέα της διαστημική οικονομία. Τόνισε ότι, μέσα στα πρώτα πέντε χρόνια λειτουργίας του, το πρόγραμμα έχει υποστηρίξει 32 διαστημικές startups, συμβάλλοντας στη μετάβαση της χώρας από τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκές διαστημικές δράσεις στη δημιουργία ουσιαστικών εθνικών δυνατοτήτων. Υπογράμμισε επίσης ότι το ESA BIC Greece έχει συμβάλει στη δημιουργία νέων εταιρειών, στη μεταφορά τεχνολογίας από την έρευνα στην αγορά, στην επανασύνδεση ελληνικού ταλέντου με τη χώρα, καθώς και στη δημιουργία επιχειρηματικής δραστηριότητας άνω των 8 εκατ. ευρώ και περισσότερων από 90 θέσεων εργασίας. Κλείνοντας, σημείωσε ότι η επόμενη φάση, για την περίοδο 2026-2032, είναι η κλιμάκωση: περισσότερες φιλόδοξες startups, ισχυρότερη σύνδεση με την ESA και τις ευρωπαϊκές αγορές, περισσότερες επενδύσεις και ακόμη μεγαλύτερη διεθνής εξωστρέφεια για την ελληνική διαστημική επιχειρηματικότητα.

Στο **panel** του **Session IV "ESA BIC Greece at 5 years - Building Greece's New Space Economy"**, με συντονιστή τον κ. **Jorge-A. Sanchez-P.**, Director, ESA BIC Greece, Corallia**,** ο κ. **Nick Appleyard,** Head of Applications and Solutions Department, European Space Agency (ESA), μίλησε για τις τεχνολογικές δυνατότητες και τις ευκαιρίες που προσφέρει η ESA για την ανάπτυξη της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στον διαστημικό τομέα. Το panel αποτέλεσε μέρος του εορτασμού των πέντε ετών λειτουργίας του ESA BIC Greece, αναδεικνύοντας τη συμβολή του προγράμματος στην ανάπτυξη του ελληνικού οικοσυστήματος.

Ο κ. **Νίκος Βογιατζής, Partner, Corallia Ventures**, τόνισε ότι τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν για την λειτουργία των θερμοκοιτίδων σε Ευρώπη και Ελλάδα είναι πολύ εντυπωσιακά, καθώς αποκαλύπτουν έναν πολύ ισχυρό μηχανισμό, που αποτελεί εγγύηση και «όνειρο» για κάθε επενδυτή. Όπως ανέφερε, στο πλαίσιο του fund έχουν ανακοινώσει ήδη ότι έξι επενδύσεις και προωθούν άλλες πέντε μέχρι το τέλος του

έτους. Δήλωσε μάλιστα ευτυχής, καθώς μία από αυτές, η SolidKosmos, βρίσκεται στο συγκεκριμένο πάνελ.

Ο κ. **Paolo Fioravanti, CEO, Circuits Integrated Hellas**, δήλωσε σχετικά: «Συμμετείχαμε λόγω του branding, με στόχο να το κεφαλαιοποιήσουμε στη συνέχεια, όμως στην πορεία βρήκαμε και πήραμε πολύ περισσότερα οφέλη». Ο ίδιος μεταξύ άλλων σημείωσε: «Δεν είναι η τεχνολογία που κάνει ένα καλό προϊόν. Είναι η ανάγκη της τεχνολογίας στην αγορά που καθορίζει το πρόβλημα. Έτσι, αλλάξαμε σχεδόν εντελώς το όραμά μας. Έτσι ενώ ξεκινήσαμε από μία φθηνή εφαρμογή, καταλήξαμε να λανσάρουμε μία τεχνολογία που ονομάζεται Kition, που αποτελεί μία πλατφόρμα για πολύ περισσότερες λειτουργίες».

Ο κ. **Δημήτρης Αγιακάτσικας, CEO, SolidKosmos**, ανέφερε: «Είμαστε η πρώτη spin-off από το Πανεπιστήμιο του Πειραιά, και ήρθα από το Βέλγιο για να εργαστώ ως μεταδιδακτορικός ερευνητής σε ένα από τα ελάχιστα εργαστήρια στην Ελλάδα, που μελετούσαν την ανθεκτικότητα στις πτώσεις και τις επιπτώσεις της ακτινοβολίας, που αποτελεί μεγάλο πρόβλημα για το διάστημα». Στη συνέχεια ανέφερε ότι «μέσα από το πρόγραμμα ESA BIC είδα πώς ένας ερευνητής μπορεί να μετατραπεί σε ερευνητή με προσόντα επιχειρηματία, πράγμα που είναι πολύ σημαντικό και κρίσιμο στην εξεύρεση χρηματοδότησης και στην πώληση».

Ο κ. **Salvator Levis, Member of the Board, 5G Ventures,** δήλωσε ότι πιστεύει στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ότι ο ESA έχει το πλεονέκτημα να παρέχει στους ενδιαφερόμενους επενδυτές ένα ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο, σε αντίθεση με όσα ισχύουν σε άλλες ηπείρους. «Έχουμε κάνει δύο επενδύσεις σε διαστημική τεχνολογία εκτός Ελλάδας, αλλά σκοπεύουμε να τις φέρουμε στην Ελλάδα», ανακοίνωσε και τόνισε: «Ενδιαφερόμαστε να βρούμε επιχειρήσεις στην Ελλάδα που να μπορούμε να δουλέψουμε μαζί και να προχωρήσουμε σε scaleup. Αυτή άλλωστε είναι η προσδοκία μας σε σχέση με την θερμοκοιτίδα των νεοφυών επιχειρήσεων».

Κατά τη **δεύτερη ημέρα του συνεδρίου** ομιλία παρέθεσε ο κ. **Γιώργος Πανούσης, Major General, Director of the 6th Branch of HNDGS**, οποίος μεταξύ άλλων είπε: «Βρισκόμαστε σε κρίσιμη γεωπολιτική καμπή. Η αποτροπή δεν περιορίζεται στα πεδία μάχης, αλλά σε όλα τα πεδία αναμετρήσεων που βασίζονται στα δεδομένα και εξαρτώνται από τα πλεονεκτήματα, και αυτό είναι το Διάστημα. Οι Ένοπλες Δυνάμεις δεν θα προσαρμοστούν μόνο στο μέλλον, αλλά θα το διαμορφώσουν. Στο παρελθόν, το Διάστημα θεωρούνταν πολυτέλεια και αμιγώς επιστημονικό πεδίο, σήμερα αποτελεί επιχειρησιακή αναγκαιότητα. Το 2026, είμαστε μάρτυρες του προγράμματος μικροδορυφόρων. Εξασφαλίζουν ότι, σε μια στιγμή κρίσης, η Ελλάδα θα βασίζεται στα

δικά της "μάτια" στον ουρανό. Στη σύγχρονη εποχή, δεν μπορείς να έχεις στρατηγική αυτονομία όταν εξαρτάσαι από άλλους».

Ο κ. **Ιωάννης Μπούρας, Major General, General Director of GDDIA**, ανέφερε ότι το Διάστημα αποτελεί κρίσιμη υποδομή, πηγή δεδομένων, δίκτυο επικοινωνίας, μέσο πλοήγησης και ακριβούς χρονισμού. Όπως τόνισε: «Είναι εργαλείο επιτήρησης, έγκρισης προειδοποίησης και λήψης αποφάσεων. Είναι πολλαπλασιαστής ισχύος για την άμυνα και ταυτόχρονα πεδίο οικονομικής ανάπτυξης και τεχνολογικής καινοτομίας. Αυτή η συνύπαρξη στρατιωτικών, πολιτικών, εμπορικών εφαρμογών καθιστά το Διάστημα ίσως το χαρακτηριστικότερο πεδίο τεχνολογιών διττής χρήσης της εποχής μας». Περαιτέρω, ανέφερε: «Το ΝΑΤΟ έχει επίσης αναγνωρίσει το Διάστημα ως επιχειρησιακό πεδίο. Η Ελλάδα συμμετέχει ήδη στο Alliance Persistent Surveillance from Space. Θέλω να μείνω όμως στο SAFE, μια άλλη ευρωπαϊκή πρωτοβουλία, που εισάγει μια νέα διάσταση. Οι ευρωπαϊκές χώρες καλούνται να συνεργάζονται, να συγκεντρώνουν τη ζήτησή τους, να αποκτούν κοινές δυνατότητες και ταυτόχρονα να ενισχύουν την Ευρωπαϊκή Αμυντική Βιομηχανική Βάση. Στον ελληνικό σχεδιασμό του SAFE περιλαμβάνονται δύο προγράμματα με σαφή διαστημική διάσταση. Το πρώτο αφορά δυνατότητες ασφαλών δορυφορικών επικοινωνιών. Το δεύτερο αφορά μικροδορυφορικές δυνατότητες παρατήρησης της Γης με τεχνολογία Synthetic Aperture Radar, το γνωστό SAR».

Ο κ. **Steve Rowland, Head of Secure Connectivity, Airbus Defence and Space,** ανέφερε στην ομιλία του: «Συντελείται μια μετατόπιση, όπου η Ελλάδα εξελίσσεται από καταναλωτή σε συνεισφέροντα στον Συμμαχικό Τομέα Άμυνας του Διαστήματος. Πρόκειται για εθνική φιλοδοξία και η Ελλάδα έχει κάθε λόγο να είναι φιλόδοξη. Γι' αυτό η δέσμευσή μας στην Ελλάδα εκτείνεται πέρα από τις κορυφαίες παγκοσμίως τεχνολογίες μας. Είναι πράγματι η φιλοδοξία μας να συνεργαστούμε με την ελληνική βιομηχανία. Να συνεργαστούμε με την Άμυνα, τα πανεπιστήμια και τους ερευνητικούς οργανισμούς. Να αναπτύξουμε μηχανικές δεξιότητες. Να μεταφέρουμε γνώσεις. Να βοηθήσουμε στην ανάπτυξη μιας πλήρως επιχειρησιακής ικανότητας, που μπορεί να υποστηρίξει τους στρατηγικούς στόχους του έθνους. Η φιλοδοξία μας είναι επομένως πολύ απλή: Να βοηθήσουμε την Ελλάδα να μετατραπεί από καταναλωτή σε συμβάλλοντα στο MilSatCom».

Στο **πάνελ** του **Session V "Space, Defence & Strategic Autonomy"**, με συντονιστή τον δημοσιογράφο Δημήτρη Μαλλά, ο κ**. Niko Adamsky, Business Development and Marketing Manager, Israel Aerospace Industries (IAI)**, ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι: «Το να κατανοούμε το Διάστημα μας επιτρέπει να δράσουμε αποτελεσματικά στη θάλασσα, τη γη και τον αέρα. Το Διάστημα είναι, από μόνο του, ένας βασικός τομέας, και πρέπει να έχουμε δεδομένα πραγματικού χρόνου.

Το Ισραήλ έχει μεγάλη εμπειρία και η Ελλάδα δυνατότητες. Οι ευκαιρίες αφορούν στην ανάπτυξη συνεργασιακών και αλληλοσυμπληρούμενων δυνατοτήτων. Η ανάπτυξη δορυφόρων είναι σημαντική, αλλά η ανάπτυξη τεχνολογίας είναι σημαντικότερη».

Ο κ. **Θωμάς Καλαμάρης, Ground Segment & Mission Operation Architect, EFA GROUP**, δήλωσε χαρακτηριστικά: «Ο χρόνος είναι πολύτιμος. Η έγκαιρη μεταφορά της πληροφορίας είναι καθοριστική για τη λήψη αποφάσεων. Το EFA GROUP εξετάζει τις προοπτικές μιας πιθανής δημιουργίας διεθνούς βιομηχανικής ομάδας, με σκοπό την ανάπτυξη λύσεων μέσω δικτύου δορυφόρων χαμηλής τροχιάς, παρέχοντας πολυεπίπεδη συνδεσιμότητα, ώστε να αντιμετωπίζονται οι προκλήσεις στον χρόνο που απαιτεί ο τελικός χρήστης».

Η κ. **Σοφία Μιτουλάκη, Technical Sales Lead, ICEYE Hellas**, ανέφερε μεταξύ άλλων: «Αποφασίσαμε να επενδύσουμε στην Ελλάδα, στα ταλέντα της Ελλάδας, η οποία έχει δύο σημαντικά χαρακτηριστικά. Καταρχήν, έχουμε ένα πολύπλοκο γεωγραφικό περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα βρίσκεται στο κέντρο της Μεσογείου και αποτελεί σταυροδρόμι Ευρώπης, Μέσης Ανατολής, Αφρικής κτλ. Η παρουσία μας έχει εδραιωθεί στην Ελλάδα, έχουμε αναγνωριστεί. Ένας μεσοπρόθεσμος στόχος είναι να κατασκευάσουμε δορυφόρους στην Ελλάδα».

Ο κ. **Αντώνης Βαβουλιώτης, CEO, Adamant Composites**, επεσήμανε: «Χωρίς τα υλικά, δεν θα είχαμε δορυφόρους στο Διάστημα. Είμαστε στην ίδια ομάδα, θέλουμε να χτίσουμε αυτούς τους τύπους δορυφόρων στην Ελλάδα. Τα υλικά είναι χρήσιμα για κάθε εφαρμογή δορυφόρων, χρειάζεται μια σταθερή εφοδιαστική αλυσίδα. Και αυτή είναι και η κληρονομιά του ελληνικού προγράμματος».

Η κ. **Μπέττυ Χαραλαμποπούλου, CEO, Geosystems Hellas & EARSC Director,** είπε, από την πλευρά της: «Το upstream και το downstream είναι συνδεδεμένα. Χρειαζόμαστε καλά δεδομένα για να παραδώσουμε ένα προϊόν που μπορεί να χρησιμοποιηθεί βάσει αυτών των δεδομένων. Αυτή η αλυσίδα αξιών είναι ο μόνος τρόπος να γίνει σωστά. Τα τελευταία χρόνια, βλέπουμε την AI, με συστήματα ενσωματωμένα στο Διάστημα που μπορούν να παράξουν υπηρεσίες. Η αλυσίδα αξιών βελτιώνεται σιγά σιγά, διότι βελτιώνονται οι τεχνολογίες. Χρειαζόμαστε μετατροπή εικόνων σε πληροφορία σε μηδενικό χρόνο και σωστή κατανόηση και εκμετάλλευση των πληροφοριών που αφορούν τη γεωτοποθέτηση. Υπάρχουν ευρωπαϊκά κονδύλια για τον τομέα αυτό, που ενισχύουν τις διμερείς συνεργασίες».

Ομιλία, ως keynote speaker, παρέθεσε και ο κ. **Παντελής Τζωρτζάκης, CEO, Hellenic Centre for Defence Innovation.** «Για την Ελλάδα το Διάστημα δεν είναι πολυτέλεια. Δεν αφορά μόνο τους δορυφόρους. Αφορά τη ναυτική επίγνωση στο

Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο. Αφορά την πολιτική προστασία απέναντι σε πυρκαγιές, πλημμύρες και ακραία καιρικά φαινόμενα. Αφορά τις ασφαλείς επικοινωνίες. Αφορά την προστασία λιμένων, νησιών, ενεργειακών δικτύων, κρίσιμων υποδομών και στρατιωτικών εγκαταστάσεων. Από την πρώτη στιγμή, στο ΕΛΚΑΚ, αποφασίσαμε ότι οι διαστημικές ικανότητες πρέπει να αποτελούν μέρος των προκλήσεων και των έργων αμυντικής καινοτομίας. Γι' αυτό αποφασίσαμε και προχωρήσαμε στην πιλοτική ανάπτυξη ενός ISR μικροδορυφόρου που είναι SAR, θα έχει δηλαδή ραντάρ. Βλέπει μέσα από τα σύννεφα, τον καπνό, το σκοτάδι. Παρέχει συνεχή, παντός καιρού, παρατήρηση της Γης. Υποστηρίζει τη ναυτική επιτήρηση ενώ ταυτόχρονα υποστηρίζει την παρακολούθηση των συνόρων και ταυτόχρονα μπορεί να βοηθήσει στη διαχείριση κρίσεων», ανέφερε μεταξύ άλλων.

Ο κ. **Χρήστος Αμπατζής, Policy Officer, European Commission DG Defence Industry & Space (DEFIS)**, στη δική του ομιλία, παρουσίασε την προσέγγιση για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας διττής χρήσης κυρίως από τη σκοπιά του Διαστήματος. Επιπλέον, ανέφερε ότι «η Ευρωπαϊκή Διαστημική Ασπίδα αποτελεί την αρχιτεκτονική που συζητείται σήμερα με τα κράτη-μέλη, προκειμένου να συνδέσει σε ένα συνεκτικό σύστημα τα ευρωπαϊκά προγράμματα, τις δράσεις έρευνας και καινοτομίας, τόσο πολιτικές όσο και αμυντικές, τις εθνικές πρωτοβουλίες και τις εμπορικές δυνατότητες. Από τις 26 Μαρτίου, διεξάγουμε μια δομημένη διαδικασία διαβούλευσης μέσω εξειδικευμένων εργαστηρίων, στα οποία συμμετέχουν Υπουργεία Άμυνας, Υπουργεία Διαστήματος, διαστημικές υπηρεσίες και εκπρόσωποι της βιομηχανίας, με στόχο τη συζήτηση της πρότασης, του πεδίου εφαρμογής της, των προτεραιοτήτων και των υφιστάμενων κενών σε επίπεδο δυνατοτήτων». Ανέφερε, ακόμη, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θέσει ως συγκεκριμένο στόχο την πραγματοποίηση μιας πιλοτικής αποστολής έως το 2030, σε συνεργασία με τα κράτη-μέλη και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, ως πρώτο βήμα προς τη δημιουργία μιας μελλοντικής ευρωπαϊκής υποδομής παροχής υπηρεσιών στο Διάστημα. Η υποδομή αυτή θα παρέχει υπηρεσίες κατ' απαίτηση σε διαστημικά μέσα.

Η κ. **Ελένη Πατούνη, Project Officer, European Defence Agency (EDA)**, τόνισε στην ομιλία της: «Η Ευρώπη δεν μπορεί να αντιμετωπίζει την καινοτομία στο Διάστημα και την Άμυνα ως ξεχωριστούς κόσμους. Τεχνολογίες που επιτρέπουν την εμπορική ανταγωνιστικότητα μπορούν επίσης να προσφέρουν ένα πολύ σημαντικό στρατηγικό πλεονέκτημα. Εδώ είναι που ο EDA (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας) έχει έναν ξεχωριστό ρόλο. Είμαστε το φόρουμ όπου τα κράτη μέλη προσδιορίζουν κοινές στρατιωτικές απαιτήσεις, καθορίζουν προτεραιότητες, αναπτύσσουν συνεργατικά έργα και συνδέουν εκείνους που χαράσσουν πολιτικές άμυνας με τις κοινότητες τεχνολογίας. Ο EDA φέρνει τα κράτη μέλη κοντά σε τακτική βάση και διαθέτει ένα ειδικό πλαίσιο

για την ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας στον τομέα του διαστήματος, για παράδειγμα, μέσω της ανάπτυξης δυνατοτήτων και έργων PESCO. Το CapTeX space του EDA, το οποίο έχω τη χαρά να συντονίζω, κατευθύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της βιομηχανίας για την ανάπτυξη E&A όσον αφορά τη διαστημική άμυνα. Το CapTeX περιλαμβάνει έργο E&A για την υποστήριξη των διαστημικών υπηρεσιών και των διαστημικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, τεχνολογιών για τη διαστημική παρατήρηση της Γης, P&T, SATCOM (δορυφορικές επικοινωνίες), SSA, προστασία διαστημικών περιουσιακών στοιχείων, εκτοξεύσεις και το επίγειο τμήμα (ground segment)».

Στο **Fireside chat** με την κ. **Ανεζίνα Σολομωνίδου, Scientific Officer, Hellenic Space Center,** φιλοξενήθηκε ο **κ. Αδριανός Γολέμης, Astronaut in Training, MEDES/ESA,** ο πρώτος Έλληνας που συμμετέχει σε επίσημο πρόγραμμα εκπαίδευσης αστροναυτών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ESA).

Η κ. **Ανεζίνα Σολομωνίδου, Scientific Officer, Hellenic Space Center**, αναφέρθηκε στην ελληνική παρουσία στην διαστημική εξερεύνηση και στα επόμενα βήματα που προετοιμάζονται με επανδρωμένες αποστολές, ενώ παρουσίασε χαρακτηριστικά παραδείγματα ελληνικών συμμετοχών, μέσω επιστημόνων και φορέων σε ESA και NASA. Αναφέρθηκε επίσης στην σύνδεση της έρευνας με την βιομηχανία και της βιομηχανίας με τις μεγάλες αποστολές και στον ρόλο του ΕΛΚΕΔ, που είναι αυτή η επιτυχής διασύνδεση. Σημείωσε ότι η Ελλάδα αποτελεί ένα μοναδικό «test bed», λόγω της μορφολογίας της και της χημικής σύστασης του εδάφους και στο πλαίσιο αυτό το ΕΛΚΕΔ υποστηρίζει τον χαρακτηρισμό διάφορων περιοχών ως γήινα ανάλογα για την πλανητική επιστήμη.

Ο **κ. Αδριανός Γολέμης, Astronaut in Training, MEDES/ESA,** κατά την παρουσίαση που παρέθεσε, ανέφερε μεταξύ άλλων: «Πρόκειται για έναν εξαιρετικά δυναμικό τομέα, και είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι που η χώρα μας κάνει ακόμη ένα βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση. Δεν μιλάμε μόνο για βασική έρευνα. Μεγάλες εταιρείες της λίστας Fortune 500, όπως η Procter & Gamble, καθώς και φαρμακευτικές εταιρείες, όπως η Merck, έχουν βελτιώσει τη σύνθεση φαρμάκων χάρη σε όσα έμαθαν από την έρευνα σε συνθήκες μικροβαρύτητας. Πραγματοποιούν τόσο επιστημονική έρευνα όσο και τεχνολογικές δοκιμές στο διάστημα», είπε. Και πρόσθεσε: «Θα ήθελα να κρατήσετε δύο-τρία βασικά στοιχεία. Πρώτον, μόνο στην Ευρώπη, στον τομέα της διαστημικής έρευνας, η απόδοση της επένδυσης υπολογίζεται περίπου στο 3,5 έως 4 προς 1. Δηλαδή για κάθε ευρώ που επενδύει ένα κράτος η οικονομία μπορεί να αποκομίσει έως και τετραπλάσιο όφελος. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η απόδοση είναι ακόμη μεγαλύτερη, και πιστεύω ότι και εμείς μπορούμε να φτάσουμε σε αντίστοιχα επίπεδα. Γνωρίζουμε επίσης από διεθνείς μελέτες ότι ο διαστημικός τομέας ενισχύει τη

δημιουργία νέων επιχειρήσεων και νεοφυών εταιρειών (startups). Υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν ότι εταιρείες που δοκίμασαν τις τεχνολογίες τους στο διαστημικό περιβάλλον κατάφεραν ευκολότερα να προσελκύσουν επενδύσεις, να αναπτυχθούν και να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους. Το τρίτο στοιχείο είναι ότι μιλάμε για έναν κλάδο που αναπτύσσεται συνεχώς. Η διαστημική οικονομία μεγαλώνει, η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα αυξάνεται –κάτι που το βλέπουμε ήδη και στον δικό μας υπο-τομέα, αυτόν της ρομποτικής και της ανθρώπινης διαστημικής έρευνας. Παράλληλα, αναδύονται νέες χώρες με τις οποίες μπορούν να αναπτυχθούν συνεργασίες, όπως η Ινδία, και πολλές άλλες. Άρα ανοίγονται σημαντικές ευκαιρίες για ολόκληρο το ελληνικό οικοσύστημα».

Στην ομιλία του ο κ. **Χρήστος Κυριαζόγλου, CBDO INASCO HELLAS,** παρουσίασε ελληνικές upstream τεχνολογίες για αποστολές πλανητικής εξερεύνησης και διαστημικής επιστήμης του ESA. Μεταξύ άλλων, επεσήμανε τον υψηλό βαθμό τεχνολογικής ωριμότητας και κυρίως ετοιμότητας, καθώς τα προϊόντα της παρουσίασης έχουν δυνατότητα σειριακής παραγωγής και άμεσης αξιοποίησης για όλες τις θεματικές του φόρουμ: παρατήρηση Γης, dual use και άμυνα.

Στην ομιλία του, ο κ. **Giorgio Saccocia, President Europe, Vast,** παρουσίασε την Vast, η οποία στοχεύει να καλύψει το κενό που θα δημιουργηθεί από την απόσυρση του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού, παρέχοντας εμπορικές υποδομές σε χαμηλή γήινη τροχιά. Όπως εξήγησε, η Vast έχει αναπτυχθεί γρήγορα και υιοθετεί μια σταδιακή προσέγγιση, αποδεικνύοντας τις δυνατότητές της μέσω επιτυχημένων οροσήμων, όπως ο δορυφόρος επίδειξης Haven Demo. Τον επόμενο χρόνο, η Vast θα στείλει αστροναύτες στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό μέσω της αποστολής PAM-6 και θα εκτοξεύσει την πρώτη μονάδα του δικού της ιδιωτικού διαστημικού σταθμού Haven-1, ο οποίος θα φιλοξενήσει τέσσερις αστροναύτες για δύο εβδομάδες και θα προσφέρει δυνατότητες για επιστημονικά πειράματα και υψηλής ταχύτητας σύνδεση Starlink.

Στην ομιλία της η κ. **Χριστίνα Γιαννόπαπα, Head of the Office of the Executive Director, European Union Agency for the Space Programme**, παρουσίασε αρχικά το ευρωπαϊκό διαστημικό πρόγραμμα με βάση τους πυλώνες του: πλοήγηση (Galileo και EGNOS), παρατήρηση της Γης (Copernicus), τηλεπικοινωνίες (GOVSATCOM και IRIS) και επίγνωση διαστημικής κατάστασης (Space Situational Awareness). Στη συνέχεια, εξήγησε τον ρόλο που διαδραματίζει ο EUSPA στο πρόγραμμα, ασχολούμενος με την ασφάλεια, την αξιοποίηση και την εκμετάλλευση διαστημικών συστημάτων, υπηρεσιών και δεδομένων. Η κ. Γιαννόπαπα προσκάλεσε το κοινό να συμμετάσχει στο User Consultation Platform στην Πράγα και στη δωρεάν πλατφόρμα e-learing EU Space Academy, και να ενημερωθεί αναλυτικά για την ανάπτυξη της αγοράς μέσω την Έκθεσης και του newsletter του οργανισμού.

Στην ομιλία του, ο κ. **Danilo Rubini, Head of the Office for Relations with the EU, Italian Space Agency,** παρουσίασε τις ιταλικές διαστημικές δραστηριότητες μέσα από ένα πρίσμα ενίσχυσης της συνεργασίας με την Ελλάδα. Η Ιταλία, τόνισε, θεωρεί το διάστημα στρατηγικό μοχλό και τη διαστημική διπλωματία βασικό εργαλείο εξωτερικής πολιτικής. Για την ASI ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι ιδρύθηκε το 1988 και σήμερα έχει πάνω από 450 υπαλλήλους, ενώ δραστηριοποιείται σε εθνικό, διμερές και διεθνές επίπεδο. Ως προς την ιταλική διαστημική βιομηχανία, είπε ότι περιλαμβάνει πάνω από 300 εταιρείες, 23.000 εργαζόμενους, 15 κέντρα τεχνολογίας κ.ά., με μεγάλη εκπροσώπηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και startups. Τέλος, στάθηκε στην υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της ASI και του ΕΛΔΕΚ τον Οκτώβριο του 2023 και τον πρόσφατο ελληνοϊταλικό διάλογο σε επίπεδο υπουργών για ψηφιακή και διαστημική συνεργασία. Στόχος, είπε, είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της διμερούς συνεργασίας, μέσω κοινής επιτροπής που θα συσταθεί τις επόμενες εβδομάδες και θα ασχοληθεί με τομείς όπως η παρατήρηση της Γης, η επιστήμη και η εξερεύνηση.

Στην ομιλία της, η κ. **Ewa Pańczak, Deputy Head of Mission, Πρεσβεία της Δημοκρατίας της Πολωνίας στην Αθήνα,** περιέγραψε την εξέλιξη του πολωνικού διαστημικού τομέα, ο οποίος έχει μεταμορφωθεί από παθητικός σε ενεργό συμμετέχοντα, με περίπου 400 εταιρείες και ερευνητικά ιδρύματα να απασχολούν 15.000 άτομα, ενώ μεταξύ του 2012 και του 2026 έθεσε σε τροχιά περισσότερους από 20 δορυφόρους. Σημαντικό μέρος της ομιλίας της αφορούσε τη στενή συνεργασία της Πολωνίας με την Ελλάδα στον διαστημικό τομέα. Εταιρείες όπως η Creotech Instruments συμμετέχουν σε κοινές πρωτοβουλίες παρατήρησης της Γης, αναπτύσσουν διεθνείς δορυφορικούς αστερισμούς και συζητούν για οπτικές επικοινωνίες μεταξύ δορυφόρων, με στόχο την επέκταση των δυνατοτήτων για όλη την Ευρώπη, ενώ σχεδιάζεται η δημιουργία εργοστασίου στην Ελλάδα. Επιπλέον, η εταιρεία ICEYE, με Πολωνό ιδρυτή, είναι βασικός εταίρος στο ελληνικό πρόγραμμα μικροδορυφόρων και έχει ανοίξει εγκατάσταση συναρμολόγησης δορυφόρων στην Αθήνα.

Στην ομιλία του, ο **καθηγητής Διόφαντος Γ. Χατζημιτσής, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου,** παρουσίασε την ιστορία και τις δραστηριότητες του εργαστηρίου στον τομέα της παρατήρησης της Γης, της πλοήγησης και της διαστημικής τεχνολογίας, εδώ και 20 χρόνια. Μεταξύ άλλων, ο κ. Χατζημιτσής αναφέρθηκε στο έργο Excelsior, μια επένδυση 38 εκατ. ευρώ για την αναβάθμιση του εργαστηρίου σε κέντρο αριστείας, στις διεθνείς συμπράξεις του και στην εγκατάσταση κρίσιμων υποδομών, όπως είναι ο εθνικός incubator και ο χώρος βαθμονόμησης/επικύρωσης για τις ατμοσφαιρικές επιστήμες.

Στο **Session VII, "Space Diplomacy and Strategic Cooperation",** υπό τον συντονισμό του δημοσιογράφου Δημήτρη Μαλλά, η κα. **Ciccarelli, International Affairs Directorate, Italian Space Agency (ASI)**, πρότεινε έναν διευρυμένο ορισμό της διαστημικής διπλωματίας, ώστε να συμπεριλάβει και τις οικονομικές, πέρα από τις πολιτικές, πτυχές. Έθεσε ως στόχο τη μετατροπή των θεσμικών σχέσεων σε συγκεκριμένες ευκαιρίες για τη βιομηχανία, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τα οικοσυστήματα καινοτομίας. Αυτήν την κατεύθυνση, είπε, ακολουθεί η ISA, μέσα από διεθνείς συνεργασίες, όπως με την Ελλάδα και την Κύπρο.

Η κα. **Κωνσταντίνου, Chair, Cyprus Space Industry Association (CSIA),** αναφέρθηκε στην ανταγωνιστικότητα του κυπριακού διαστημικού οικοσυστήματος, στην εξωστρέφεια της εγχώριας βιομηχανίας και της ακαδημαϊκής κοινότητας, καθώς και στα οφέλη του προγράμματος ESA APEx.

Ο κ. **Saccocia, President Europe, Vast**, είπε ότι, σήμερα, η συνεργασία στο Διάστημα έχει γίνει υβριδική, με την ιδιωτική πρωτοβουλία να συμπληρώνει τις θεσμικές προσπάθειες. Τέτοιες πρωτοβουλίες μπορούν να επεκταθούν σε διπλωματικούς ρόλους, υποστηρίζοντας κυβερνήσεις στην εδραίωση συνεργασιών και χτίζοντας νέες γέφυρες.

Ο κ. **Χριστοφή, Administration Manager, ERATOSTHENES Centre of Excellence,** χαρακτήρισε κρίσιμο τον ρόλο της έρευνας στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ κυβερνήσεων, βιομηχανίας και άλλων παραγόντων. Εξήγησε ότι ο «Ερατοσθένης» λειτουργεί ως αξιόπιστος εταίρος, μετατρέποντας δεδομένα δορυφόρων σε πρακτικές λύσεις για το περιβάλλον, τονίζοντας την ανάγκη για διεθνή συνεργασία, καθώς οι προκλήσεις είναι διασυνοριακές.

Ο κ. **Ηλιάδης, Senior Director, Enterprise Greece,** εξήγησε για ποιους λόγους η Ελλάδα αναδεικνύεται σε ελκυστικό προορισμό για διαστημικές επενδύσεις, οι οποίοι είναι οι εξής: ταλαντούχοι μηχανικοί, ανταγωνιστικό λειτουργικό κόστος για RnD, πρόσβαση σε ευρωπαϊκές αγορές, αναπτυσσόμενο διαστημικό οικοσύστημα, στρατηγική θέση μεταξύ τριών ηπείρων και δημόσιος τομέας που ευνοεί επενδύσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας, ειδικά στον κλάδο της τεχνολογίας.

Στην ομιλία του, ο **κ. Αντώνης Τζωρτζακάκης, CEO, 5G Ventures**, παρουσίασε το Phaistos Investment Fund, ένα venture capital με κεφάλαιο 101 εκατ. ευρώ και 70 εκατ. επενδύσεις σε 11 εταιρείες. Επιπλέον, είπε, ότι το fund έχει δημιουργήσει ένα οικοσύστημα 13 συνεργαζόμενων δικτύων με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, ενισχύοντας την πρόοδο των εταιρειών όπου επενδύει. Αναφορικά με τον τομέα του Διαστήματος, ο κ. Τζωρτζακάκης τόνισε ότι το Phaistos αποτελεί στρατηγική

προτεραιότητα και τη μεγαλύτερη επένδυση, καλύπτοντας το 28% του κεφαλαίου – κάτι που δεν είχε προβλεφθεί αρχικά. Οι εταιρείες του κλάδου, πρόσθεσε, παρουσιάζουν αύξηση κύκλου εργασιών από 140% έως 370% σε ετήσια βάση. Στη συνέχεια, μίλησε για τις δύο διαστημικές εταιρείες στις οποίες έχουν επενδύσει: την OQ Technology, η οποία αναπτύσσει δορυφόρους made in Greece για 5G IoT μη επίγεια δίκτυα, με εντυπωσιακή αύξηση εσόδων και δυνατότητα απευθείας μετάδοσης μηνυμάτων σε μη τροποποιημένα κινητά τηλέφωνα, και την D-Orbit, μία από τις κορυφαίες ευρωπαϊκές εταιρείες στον χώρο, εξειδικευμένη στο downstream, στην ανάλυση εικόνας και στην παρατήρηση Γης, που σχεδόν διπλασιάζει τον τζίρο της κάθε χρόνο.

Στην ομιλία του, ο κ. **Κώστας Πιλαφτσής, Business Development Manager, Planetek Hellas,** περιέγραψε τη μετάβαση από την απλή παρατήρηση στην επίγνωση της Γης ως μια ολοκληρωμένη λειτουργία, που συνδυάζει τέσσερα βασικά στοιχεία: το περιβάλλον, τις ικανότητες συλλογής δεδομένων (τηλεπισκοπικά και in-situ), τις υποδομές δεδομένων και την τεχνητή νοημοσύνη, με το πέμπτο στοιχείο να είναι η ανθρώπινη υπόσταση που δίνει νόημα και επιχειρησιακή σκοπιμότητα. Για την πλήρη αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων, κατέληξε, είναι κρίσιμη η διακυβέρνηση δεδομένων και η προσαρμογή του κανονιστικού και ρυθμιστικού πλαισίου. Στόχος είναι η οικονομία πόρων και προσπάθειας, ενώ ειδικά για το 2030 και μετά, μέσω του Εθνικού Προγράμματος Μικροδορυφόρων, να έχει επιτευχθεί «ταχύτητα διαφυγής».

Στην ομιλία του ο κ. **Antony Cassano, Business Development Director, Uni Systems,** έδωσε την οπτική γωνία ενός μεγάλου system integrator για την εν λόγω αγορά, αξιολογώντας τη μέχρι τώρα πορεία της, καταδεικνύοντας ευκαιρίες και θέτοντας ως βασικό ζήτημα τη δημιουργία οικοσυστημάτων. Επεσήμανε δε ότι η Ευρώπη ξαναγράφει τους κανόνες στη διαστημική οικονομία και ότι η Ελλάδα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο με το πρόγραμμα RRF, το Εθνικό Πρόγραμμα Μικροδορυφόρων, το Hellenic Fire System και την Open Cosmos. Η Uni Systems, είπε, ως πολύ μεγάλος integrator με εμπειρία στην άμυνα και στην τεχνητή νοημοσύνη, μπορεί να προσφέρει πολλά, χρειάζεται όμως το οικοσύστημα στο κομμάτι της γεωχωρικής πληροφορίας και των δορυφόρων, στο οποίο συνεργάζεται με την εταιρεία GET. Αναφέρθηκε επίσης σε έργο του ΝΑΤΟ που έχει αναλάβει η εταιρεία και στην πρόθεσή της να συμμετάσχει στην ανάπτυξη του δορυφόρου SAR του ΕΛΚΑΚ. Συμπλήρωσε ακόμη ότι η Uni Systems πιστεύει επενδυτικά σε αυτήν την αγορά και ενδιαφέρεται για νέα προϊόντα και υπηρεσίες που θα απευθύνονται και στο εξωτερικό, όπου ήδη δραστηριοποιείται με 8 θυγατρικές και πάνω από 70 έργα αυτήν τη στιγμή.

Στο **Session IX, "Earth Intelligence, Environment, AI & National Data Infrastructure",** και υπό τον συντονισμό του **κ. Κώστα Πιλαφτσή,** Business

Development Manager, Planetek Hellas, κα. **Γιαβή, Managing Director, Totalview**, είπε ότι η ΤΝ θα έχει γίνει κτήμα μας όταν σταματήσουμε να μιλάμε γι' αυτήν. Έχουμε πλέον υποδομές και δεδομένα, ενώ το πρόγραμμα μικροδορυφόρων έχει άρει προηγούμενα εμπόδια. Τα επόμενα χρόνια, πρόσθεσε, θα πρέπει να επικεντρωθούμε στον σχεδιασμό μας για μετά το 2030.

Η κα. **Καλαμά, Managing Director, Open Cosmos Aegean**, μίλησε για τα δεδομένα των ελληνικών δορυφόρων, τις τεχνικές προδιαγραφές των εικόνων τους και τις νέες δυνατότητες που προσφέρει το AI, και ιδίως η υπερφασματική απεικόνιση. Αναφέρθηκε στην ανάγκη επιπλέον υποδομών και στο όραμα ενός εργαλείου που θα καταλαβαίνει και θα συνδέει τα πάντα στη Γη.

Ο κ. **Πασχάλης Βέσκος, Head of Space Industry Projects, Softcom International,** επέστησε την προσοχή στη διακυβέρνηση και στην κυριαρχία δεδομένων, που έχει επανέλθει στην προσκήνιο λόγω των πρόσφατων γεωπολιτικών εξελίξεων. Εκτίμησε πως για να γίνει η Ελλάδα τεχνολογικός ηγέτης θα πρέπει να στραφεί στον συνδυασμό upstream-downstream και σε εφαρμογές με πραγματική αξία στην αγορά.

Ο κ. **Παναγιώτης Δεμέστιχας, Chairman, WINGS ICT Solutions**, ανέφερε στην παρουσίασή του: «Μέχρι τώρα, τις εφαρμογές που έχουμε αναπτύξει τις παρέχουμε κυρίως μέχρι των επίγειων δικτύων. Είμαστε σε αυτό το συνέδριο γιατί πιστεύουμε στις συνέργειες που μπορούν να αναπτυχθούν με εταιρείες που αναπτύσσονται στο Space, σε όλους τους τομείς που δραστηριοποιούμαστε». Στη συνέχεια, παρουσίασε την πλατφόρμα που διαθέτει η εταιρεία και όλες τις εφαρμογές που παρέχει και λειτουργεί, σχετικά με πυρκαγιές, άρδευση, πλημμύρες, πυλώνες ενέργειας, μεταφορές, υγεία, τηλεπικοινωνίες κ.ά.

Στο **Session X, "Space Applications for Climate, Civil Protection & Maritime Resilience"**, ο κ. **Prasanna Nagarajan, CTO, OQ Technology**, δήλωσε: «Η συνδεσιμότητα μεταξύ δορυφόρων είναι η καινούργια επανάσταση που θα διαμορφώσει μια νέα πραγματικότητα, ειδικά όσον αφορά την ανταπόκριση σε έκτακτες καταστάσεις. Επίσης, υπάρχει μεγάλη δραστηριότητα στον τομέα της ναυτιλίας. Το πλαίσιο αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη σε όλους τους τομείς. Οι επόμενοι σημαντικοί τομείς είναι η άμυνα και οι κυβερνητικές συνεργασίες. Η Ευρώπη πρέπει να αποκτήσει αυτονομία σε σχέση με τις ΗΠΑ σε αυτές τις εφαρμογές».

Ο κ. **Χρήστος Γιορδαμλής, Managing Director, Prisma Electronics**, τόνισε: «Ζούμε σε μια νέα εποχή, που αντιλαμβανόμαστε ότι, σε πολλές περιπτώσεις, εξαιτίας κάποιων εξωτερικών παραγόντων, δεν υπάρχει πάντα αξιοπιστία από τις

τηλεπικοινωνίες και το GPS. Σήμερα, ειδικά, οι τεχνολογίες από το Διάστημα εξασφαλίζουν τεχνολογίες για την ασφαλή ναυτιλία. Πειραματιζόμαστε, αυτήν τη στιγμή, για μια συνεργασία με το Starlink, με πολύ καλά αποτελέσματα μέχρι τώρα».

Ο **κ. Ιωάννης Μπλιγιάννης, Lead System Engineer, EFA GROUP**, ανέφερε ότι η σύζευξη των δεδομένων με τα συστήματα λήψης αποφάσεων είναι απαραίτητη, για λόγους κυρίως ασφάλειας. «Το 10% του ΑΕΠ της Ευρώπης προέρχεται από το Geolocation. Το 80% των πληροφοριών στο πεδίο, προέρχονται από δορυφόρους, από τη μεταξύ τους επικοινωνία. Χρειάζεται, λοιπόν, συντονισμός και επιτάχυνση αυτών των δεδομένων ώστε να υπάρχει ένα ασφαλές και αποτελεσματικό περιβάλλον στη διαχείριση κρίσεων», είπε.

Ο κ. **Γεώργιος Εξάρχου, CEO, Pollux Tech,** επεσήμανε: «Μιλάμε για τη γεωτοποθέτηση του προσωπικού τόσο στην εμπορική ναυτιλία όσο και σε αμυντικά περιβάλλοντα. Χρησιμοποιούνται συστήματα χαμηλής τροχιάς, το ASOS κ.ά. Ανακοινώνω ότι θα συνεργαστούμε και με την Prisma Electronics για το πρωτότυπο». Αναφέρθηκε, επίσης, στο παράδειγμα της Κίνας, η οποία πιέζει αυτήν τη στιγμή για να λάβει έγκριση για κινητήρες που θα λειτουργούν και με μεθανόλη.

Ο **Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ιωάννης Ανδριανός**, ανέφερε ότι «μέχρι πρότινος, το χωράφι και το Διάστημα ήταν δύο μακρινοί κόσμοι. Αλλά, σήμερα, γνωρίζουμε ότι έχει διαμορφωθεί στην Ελλάδα ένα δυναμικό οικοσύστημα για την ενίσχυση των δυνατοτήτων του κράτους σε κάθε πεδίο δράσης. Αυτή η προσπάθεια περνάει στην επόμενη, ακόμα πιο φιλόδοξη, φάση, επιβεβαιώνοντας ότι η διαστημική τεχνολογία αποτελεί στρατηγική επιλογή. Στον πρωτογενή τομέα, οι εφαρμογές αυτές έχουν αρχίσει να αλλάζουν τα δεδομένα. Πρόληψη, αντιμετώπιση, στοχευμένη χρήση νερού, μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, καλύτερη οργάνωση και ανθεκτικότητα. Με τον τρόπο αυτό η ύπαιθρος γίνεται πιο ελκυστική για τους νέους ανθρώπους και επιστήμονες».

Στο **τελευταίο πάνελ** της ημέρας, με συντονιστή τον κ. **Ιωάννη Γήτα**, Professor, Aristotle University of Thessaloniki, ο κ. **Ιωάννης Μαυρουδής**, Managing Director, Neuropublic**,** ανέφερε, από την πλευρά του, ότι «η εταιρεία ασχολείται με το Διάστημα πολλά χρόνια, παρέχοντας πολλές υπηρεσίες και πληροφορίες στον τομέα της γεωργίας, αξιοποιώντας κάθε διαθέσιμη πηγή πληροφόρησης».

Ο κ. **Γεώργιος Φωτόπουλος, Business Development Manager, OroraTech**, εξέφρασε τη δική του άποψη: «Είχαμε, πρόσφατα, το επιτυχημένο launch με την εκτόξευση των 4 νέων δορυφόρων. Βέβαια, προσφέραμε και από πριν θερμικά δεδομένα για ανίχνευση πυρκαγιών και στοιχεία για όσα ακολουθούν μετά τη φωτιά.

Το στοίχημα, τώρα, είναι όχι μόνο αυτοί οι 4 δορυφόροι, αλλά και οι υπόλοιποι 19, που χρειάζονται θερμικά δεδομένα».

Ο κ. **Κλεάνθης Καραμβάσης, CEO, Moistx,** τόνισε τα εξής: «Μεταφράζουμε SAR δεδομένα για καλλιέργειες. Μπορούμε να παρέχουμε π.χ. ακριβή ενημέρωση υγρασίας. Οι χρήστες μας είναι μεγάλοι διαχειριστές γης και γεωπόνοι». Και συμπλήρωσε, στη συνέχεια: «Τα ανοιχτά δεδομένα είναι πολύ καλή ιδέα, και είναι καλό όλοι να έχουν πρόσβαση, και θεωρώ ένα βήμα παρακάτω είναι να παρέχονται και κάποιες ανοιχτές λύσεις».

Η κα. **Ελισάβετ Παρσέλια, CTO, Geonova**, ανέφερε ότι η Geonova αποτελεί μια νεοσύστατη, αλλά πολύ ενεργή startup. «Η λύση που παρέχουμε είναι ενοποιημένα δεδομένα, ώστε να μη χρειάζεται κάποιος να ξεκινά κάθε φορά από την αρχή να κατεβάζει και να καθαρίζει δεδομένα». Όπως είπε, η πρόσβαση στην πληροφορία γίνεται μέσα από chat.

Παράλληλες δράσεις

Πέραν του κύριου συνεδριακού προγράμματος, το Greek Space Tech Forum 2026 πλαισιώθηκε από σειρά παράλληλων δράσεων, που ενίσχυσαν τη δικτύωση, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα στον διαστημικό τομέα.

Στο New Stage πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση "**Empowering the Next Generation: Launching the WIA-Europe Greece Regional Network**", σηματοδοτώντας την επίσημη έναρξη λειτουργίας του ελληνικού περιφερειακού δικτύου του Women in Aerospace Europe και αναδεικνύοντας τον ρόλο των γυναικών στο ευρωπαϊκό διαστημικό οικοσύστημα.

Τη δεύτερη ημέρα του Forum, πραγματοποιήθηκε το **ESA BIC Greece Startups**, στο πλαίσιο του οποίου incubatees και alumni του ESA BIC Greece παρουσίασαν τις καινοτόμες τεχνολογίες και τα επιχειρηματικά τους σχέδια ενώπιον επιτροπής εκπροσώπων της διαστημικής και επενδυτικής κοινότητας. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, αναδείχθηκε νικήτρια η ODES SPACE, η οποία έλαβε επιπλέον υποστήριξη ύψους 1.000 ευρώ για τη συμμετοχή της σε διεθνείς εκθέσεις, συνέδρια και δράσεις επιχειρηματικής ανάπτυξης.

Παράλληλα, καθ' όλη τη διάρκεια της διοργάνωσης, πραγματοποιήθηκαν **B2B συναντήσεις**, προσφέροντας σε επιχειρήσεις, επενδυτές, ερευνητικούς οργανισμούς και θεσμικούς φορείς τη δυνατότητα ανάπτυξης νέων συνεργασιών, ενώ ο εκθεσιακός χώρος του Forum φιλοξένησε εταιρείες και οργανισμούς που παρουσίασαν σύγχρονες διαστημικές τεχνολογίες, εφαρμογές και υπηρεσίες.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

PLATINUM SPONSOR

ISRAEL AEROSPACE INDUSTRIES - IAI

SILVER SPONSORS

AIRBUS

EUROPEAN UNION AGENCY FOR THE SPACE PROGRAMME (EUSPA)

OQ TECHNOLOGY

UNISYSTEMS

BRONZE SPONSORS

ADAMANT COMPOSITES

EFA GROUP

NUVIA INSURANCE BROKERS

OPEN COSMOS

ORORATECH

SKYTALIS

VAST

WINGS

PREMIUM CORPORATE PARTICIPATIONS

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΚΠΑ)

ΤΜΗΜΑ ΑΕΡΟΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ

GEOSYSTEMS HELLAS

ICEYE HELLAS

NEUROPUBLIC

PLANETEK HELLAS

PRISMA ELECTRONICS

SOFTCOM INTERNATIONAL

TOTALVIEW

EXHIBITOR PARTICIPATIONS

BCT GROUP

EMTECH SPACE

GLENAIR

CORPORATE PARTICIPATIONS

GEOSPATIAL ENABLING TECHNOLOGIES

HELLENIC DEVELOPMENT BANK OF INVESTMENTS (HDBI)

HELLAS SAT

HERON ENGINEERING

HELLENIC TECHNOLOGY OF ROBOTICS (HTR)

INDUSTRIAL EDGE ENGINEERING

INNEWS

OGILVY

ΣΕΜΑ

THALES ALENIA SPACE

THALES HELLAS

STARTUP SPONSOR

ESA

PARTICIPATING STARTUPS

AUTONOMA

CIRCUITS INTEGRATED

CLOUD SIGNALS

GEONOVA

LOCTIO

QRBIT

SCALE APP

SKYE

SOLIDKOSMOS

YLISENSE

REGISTRATION SPONSOR

EVENT ATLAS

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΓΓΕΚ)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΕΛΚΕΔ)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΛΚΑΚ)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΣΕΠΕ)

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.)

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ (ΕΚΤ) (EKT.GR)

CYPRUS SPACE INDUSTRY ASSOCIATION (CSIA)

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

BLOD - ΙΔΡΥΜΑ ΜΠΟΔΟΣΑΚΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

BANKS.COM.GR

ΧΡΗΜΑ

ΧΡΗΜΑ WEEK

STAR ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

PIRAEUS635.GR

EXPOS GREECE

THE BUSINESS EVENTS CALENDAR

UTOPIAZONE

INSURANCE WORLD

INSURANCEWORLD.GR

PHB

VIRUS.COM.GR

Photo Credits:

©Θεόδωρος Αναγνωστόπουλος/PHOTOPRESS Θ&Α Αναγνωστόπουλοι

©Ελένη Παπαδάκη/PHOTOPRESS Θ&Α Αναγνωστόπουλοι

©Γεωργία Παναγοπούλου/PHOTOPRESS Θ&Α Αναγνωστόπουλοι

Για πιο αναλυτική ενημέρωση, μπορείτε να επισκεφθείτε την επίσημη ιστοσελίδα του συνεδρίου **Greek Space Tech Forum,** όπως επίσης και τα social κανάλια **Facebook** και **LinkedIn.**

<u>Για περισσότερες πληροφορίες:</u>

Φωτεινή Τουρλή, Marketing & Communications Specialist, ethosGROUP

T: (+30) 210 998 4934

e-mail: tourli.f@ethosmedia.eu